

nämnden, i det nämnda § tillerkänner kyrkoherde eller den hans ställe företräder rättighet att i nämndens förhandlingar och beslut deltaga, utan att vara skyldig att i likhet med andra ledamöter böta för förfallolöst uteblifvande — ett stadgande hvarigenom en person, äfven om han *icke* är röstberättigad inom kommunen och sålunda stående utom den kategori, som erfordras för valbarhet, är på sätt och vis sjelfskrifven ledamot; och då i öfrigt samma § strider emot sjelfva andan af allt hvad sjelfstyrelse heter, då en person, utan att vara dertill af allmänna förtroendet kallad, kan i en sådan styrelse få deltaga; vågar jag vördsamt föreslå,

det Riksdagen måtte besluta, att 43 § må ur förordningen om kommunalstyrelse på landet utgå.

Stockholm den 27 Januari 1868.

D Olauson.

N:o 175.

Af Herr A. J. Sandstedt: Angående användande af bankovinsten till förstärkande af Riksbankens grundfond.

Ett lands välstånd och förkofran kan åstadkommas på mångfaldiga sätt och genom inrättningar, som genom missbruk af deras ändamål eller missrigtning af deras verksamhet äfven kunna skada, der man hade hoppats gagn. Sådana inrättningar i vårt land äro de enskilda bankerna, ty ehuru man ej bör förneka, att deras verksamhet medfört nytta, så lär deremot icke kunna bestridas, att den ofta varit skadlig för det allmänna och ruinerande för mången enskild.

Som det så kallade bankintresset har så stort inflytande, att man för närvarande ej lär kunna hoppas på framgång för något förslag, som afser mera betydande inskränkningar af de enskilda bankernas verksamhet, och då en sådan inskränkning dessutom, om den ej sker småningom, måste förorsaka rubbningar i rörelse och affärsförhållanden, som kunna medföra svåra olägenheter; så är att se till, om ej något medel för det onda finnes, hvilket kan användas utan olägenhet. Jag tror att det ifrågavarande onda kan, om icke alldeles häfvas, åtminstone verk-

samt mildras, ifall man beslutar stärka Statens penninginstitution, så att den kan utvidga sin rörelse derhän, att den ej allenast blir alldeles oberoende af enskilda bankers verksamhet, utan äfven i tillfälle att utsträcka sin, så att den kan på deras utöfva ett helsosamt inflytande. Detta kan ske endast derigenom, att man upphör att anse den såsom en källa för direkt statsinkomst, men deremot betraktar den såsom en institution för sig sjelf, hvilken i främsta rummet bör uppehålla penningvärdet och dernäst kunna icke blott täfla med utan hafva öfvervigt öfver öfriga penningeinträttningar i riket, samt endast, då dessa hufvudvilkor äro uppfyllda och deras framtida uppfyllande betryggats, understödja Statsverket. Emedan för uppnående af detta mål det är nödvändigt att Riksbanken får behålla sin vinst, så föreslår jag,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att bankovinsten icke, såsom hittills skett, måtte dragas ifrån Riksbanken, utan i stället användas till att förstärka Bankens grundfond så länge, till dess den uppnått ett visst belopp, eller att af vinsten bildas en reserv- eller grundfond, hvarigenom Riksbankens ställning blifver fullt betryggad och beviljandet af lån mera kunde afse befrämjandet af sådana näringar, som äro gagnande för fäderneslandet, än den enskilda vinsten.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1868.

A. J. Sandstedt
från Jönköpings län.
